

ئۆز ارتقىشلىغىمىزدى ساۋلەلەندىرىپ، ىرىقىلىقپەن جاۋاپكەرشلىك ارقالاپ، سىكەرلىك كورسەتىپ، قىزىلسۇ وبلىسى ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ جوغارى ساپالى دامۇنىنىڭ جاڭا جاعادىن قۇلىشنا اشامىز

□ قىزىلسۇ قىرىمز اۆتونومىيالى وبلىستىق پارىتكومنىڭ شۆجىبى ۋاڭ شۇەدۇڭ

“جاڭادان وڭدەپ جاساۋ” كاسپ سالاسىنىڭ دامۇىن جەبەيىمىز؛ شەكارا وتكىلى باقشا رايونىندا شەكارا اتتا-

عان لەلكىتوندى ساۋدا ورتالىمىن قۇرۇدى جەدەلدە-تىپ، مەملەكتىنىڭ زات اينالمى تورابى، شەكارا اتتا-عان لەلكىتوندى ساۋدا قىزمت وتەۋ تۇعرى، زات اينالمى يىغورماتىبىا ورتالىعى، شەكارا اتتاعان سۇنىق تىزبەك زات اينالمى اۋماعى، كوپ فورمالى بىرلە-سىپ تاسىمالداۋ، وتكەرمەلەپ تاسىمالداۋ ورتالىعى سىياقتىلاردى ورنالاستىرىپ، قۇرىپ، “جاڭا كاسىپ كۇيى” كاسپ سالاسىنىڭ دامۇىن جەبەيىمىز .

“ئۇشىنى، ”تورت ئېىر مىللىيوندى“ لىككەرىلە-تىپ، اۋىل شارۋاشلىعى كاسىپ سالاسىنىڭ جاڭا يىىگىن تۇلعالايمىز. “استىقتى ورنىقتىرۇ، ماقىئانى ازايىۋ، جەم - شۇپىتى مولايىۋ، مال شارۋاشلىغىن كۇشەيتۇ، جەمىس شارۋاشلىغىن اۋەتتەندىرۇ” دامۇ وي جەلىسى بوينىشا ەرەكشەلەندىرە، كولەمدەندىرە، شوغرلاندىرا، ماركالاندىرا دامىتۇ جولنىا تاباندى بولمپ، ئىرى سۇ تورىن بەلسەنە قۇرىپ، سۇ جەتكىزۇ، سۇ ساقتاۋ، سۇ ۇنەمدەۋ قۇانتىن جاپپاي جوغارىلاتىپ، ماۋسېمدىق، يىنچەنەريالىق، قۇرىلمە-دىق سۇ تاپشى بولۇ ماسەلەسنى ئېىر تۇتاس جوىسپار-لاپ شەشىپ، سۇ حاۋپىسىزدىگىن قاتماماسىز ەتىپ، “تورت ئېىر مىللىيون” (ئېىر مىللىيون مۇ جەرگە استىق داقلىن ەڭۇ، ئېىر مىللىيون مۇ جەرگە جەمدىك ئشوپ ەڭۇ، مالدنىڭ سانىن ئېىر مىللىيون ارتتىرۇ، ئېىر مىللىيون مۇ جەردە ەرەكشە جەمىس ورمانى مەن قۇبا ئتۇز اۋىل شارۋاشلىغىن دامىتۇ) يىنچەنەرياسىن-نىشكەرىلەي اتقارىپ، ەگىن، مال شارۋاشلىغىنىڭ ساپا-سىن ۇزدىكىسىز جوغارىلاتىپ، ونىمىدىلىگىن ارتتىرىپ، استىق حاۋپىسىزدىگىن نەگىزىن جالپى بەتىكتىن نىعايد-تىپ، وركانىكالى سىگر، قوي ەتى، وركانىكالى جەمىس ئونىمى، وركانىكالى جۇڭى ەدارى شوپىتىرى سىياقتى ەرەكشە اۋىل شارۋاشلىعى ونىمەدىرىن بار كۇشپەن دا-متىپ، بۇكىل وبلىستىڭ اۋىل شارۋاشلىعى كاسىپ سالا-سىنىڭ دامۇىن، ورنالاسۇىن تىنباي رەتتەپ، ساپالالاند-رىپ، وسىزاماندىانغان ەگىن، مال شارۋاشلىغىنىڭ جوعا-رى ساپالى دامۇىن لىككەرىلەتەمىز .

تورتىتىشى، “تورت ۇلكەن ارەكەتتى” اتقا-رىپ، وسى زامانىنى قالانىڭ جاڭا بەينەسىن تۇلعالايد-مىز. قالا قۇرىلىسىن ەكونومىكانى جوغارى ساپالى دا-مىتۇدىڭ ماڭغىزدى قوزعاۋشى كۇشى جانە ماڭغىزدى خالىق تۇرمىسى يىنچەنەرياسى ەتۇڭە تاباندى بولمپ، قالانىڭ جالپى تۇلعالىق جوىباسى مەن مەڭگەرىۋ سىپاتى جان - جاقىى جوىاسىن ۇزدىكىسىز كەمەلدەن-دىرىپ، ادامدى نەگىز ەتۇ، زاپىعاتقا قۇرمەت ەتۇ، مادەنىيەتتى جالعاىتىرۇ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل كازەدى بولۇ، يۇقاتىنا قاراي اۋماققا بولۇ، جابدىعى كەمدەلدى بولۇ” ۇستانىمىن قالا قۇرىلىسىنىڭ تۇتاس بارسىمەن شىن مانىندە توعىستىرىپ، قالا قۇ-رىلىسىنداعى “تورت ۇلكەن ارەكەتتى” (حاۋپىيتى، كونه ۇيلەردى جانە لاشقىتى اۋماقتاردى جاڭالاۋ ارە-كەتتى، قالانى جاڭالاۋ، دەڭگەيىن جوغارىلاتۇ ارەكە-تى، اۋىل شارۋاشلىغىننا ويسقان خالىقتى قالا تۇر-ىندارىنا اينالدىرۇ ارەكەتتى، قالا باسقارۇ دەڭگەيىن جوغارىلاتۇ ارەكەتتى) نىشكەرىلەي اتقارىپ، جاڭا، كونه قالا رايونىن ئېىر تۇلعالاندىرا دامىتۇدى، سايد-كەستى دامىتۇدى ئېىر تۇتاس جوىسپارلاپ، شەكارا مادەنىيەتمەن توعىسقان، شەكارا ەرەكشەلىگىن ايگە-لەيتىن وسىزاماندىانغان قالانى جەدەل قۇرامىز .

بەسىنىشى، “ۇيا سالپ سامۇرىق باۋراۋعا” باسا ئمان بەرىپ، ساۋداگەرلەرگە ەتەنە، ساۋداگەر-لەردى اىلغىسىز ەتتىننى جاڭا ورتا تۇلعالايمىز . شارۋا-شلىق - ساۋدا ورتاسىنداعى بوگەنتىك، قىين ماسەلە-لەردى جىتى قادالاعلاپ، “بەرىۋ، باسقارۇ - قىزمەت وتەۋ” رەفورمىسىن ۇزدىكىسىز تەرەڭجەتتىپ، تاڭ-داۋلى دايباشى“، “ياس قىزمەت وتەۋشى” سىندى كۇتۇشى ۇلگىسىندەگى قىزمەت وتەۋدى كۇش سالا تۇلعالاپ، “بارلىق ادام شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسى” دەيتىن قىزمەت رايىن قالىپتاستىرىپ، “ئونمىدى بازار” مەن “سىكەر ۇكېمەتتى” بىرلەستىرۇدى اناعۇرلم وي-داعىداي لىككەرىلەتىپ، وزىندىك قۇنى ەك تومەن سا-ياساتتىق ورتانى، قارىجەسى ەك تاماشا شارۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىن، ونىمىدىلىگى ەك جوغارى قىزمەت وتەۋ ورتاسىن كۇش سالا تۇلعالاپ، باسىمدىققا يە بايلىقتى كورنەكتىلەندىرىپ، “ەنگىزۇدى، سىرتقا شە-هارۇدى” بىردەي قولدانۇعا تاباندى بولمپ، كاسىپ سالاسى تىزبەگى ارلقى ساۋداگەر شاقىرۇدى ئتۇيىن ەتىپ، دالمە - ئىمال ساۋداگەر شاقىرۇ، كاسىپ سالاسى تىزبەگى ارلقى ساۋداگەر شاقىرۇ، قاچەنكە قاراي ساۋداگەر شاقىرۇ، ساۋدا ارلقى ساۋداگەر شاقىرۇ، شىنجياڭغا كومەكتەسۇ ارقىلى ساۋداگەر شاقىرۇ سىياقتى تاسلىدەردى قولدانىپ، نازاردى با-رىنىشا ساۋداگەر شاقىرۇعا، ۇلكەن ساۋداگەر شاقىرۇ-عا، جاقسى ساۋداگەر شاقىرۇعا شوغرلاندىرىپ، ئتۇر-

(باسى 1 - بەتتە)
ئماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: سوغى جىلدارى ساپانى جوغارىلاتۇ ارەكتىن نىشكەرىلەي اتقارۇ ارلقى رايونىمىزدىڭ ساپا-نى دامىتۇ ورتاسى بىرتىندەپ جاقسارىپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمى كورنەك-تى كۇشەيىپ، رازىلمى كورنەكتى جوغارىلا-دى. ساياسى دەڭگەيدى شىن مانىندە جوعا-رىلاتىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەينى شە-كەرىلەي ورىستەتۇدى وراي ەتىپ، يدەيا-لىق تانىم مەن ارەكەت ايقال سىسىن پارتىيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ، مەملەكتەتنىڭ كەڭسە-تىنىڭ شەشىمەدىرىمەن، ورنالاستىرۇلار يەمەن اناعۇرلىم بىرلىككە كەلتىرىپ، ساپا نەگىز-دىك قۇرىلمى قۇرىلىسىن جاپپاي كۇشەيتىپ، ساپادا جاڭالىق اشۇ قابىلەتىن ۇزدىكىسىز كۇ-شەيتىپ، ساپانى جوغارىلاتۇ ارەكتىن شىكە-رىلەي ورىستەتىپ، رايونىمىزدىڭ ەكونومىيە-كاسىنىڭ، قوعامىنىڭ جوغارى ساپالى دامۇىن لىككەرىلەتۇگە بەرىك ساپا نەگىزىن قالاۋ كەرىەك .

ئماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: «شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىيالى رايونىنىڭ ساپا-دا قۇاتتى رايون قۇرىلىسىن اتقارۇ جوىاسىن» ويداعىداي تىپاناقتاندىرىپ، نازاردى ماڭغىزدى تۇپىنگە شوغرلاندىرىپ، ساپادا قۇاتتى رايون قۇرىلىسىنىڭ ساپاسىن، ونىمىدىلىگىن كۇش سالا جوغارىلاتۇ كەرىەك. ئونم ساپاسى، ساپا حاۋپىسىزدىگى، ئوندىرىس تىخىيكاسى، ورتا شارت - جاعايدى سىياقتىلاردى قامتىغان وسىزا-ماندىانغان كاسىپ سالاسىنىڭ ولشەم جۇيەسىن جەدەل كەمەلدەندىدىرۇ؛ وسى زامانىى اۋىل شارۋاشلىعى، وزىق جاساۋ كاسىبى، سىرتانەگىيا-لىق جاڭادان گۈلدەنگەن كاسىپ سالاسى، ەرەكشە باسىمدىققا يە كاسىپ سالاسى سىياقتى ئتۇپىندى سالالارداعى كاسىپ سالاسىنىڭ ولشەم جۇيەسى قۇرىلىسىن جەدەل لىككەرد-لەتۇ؛ ئدامىتۇرلى جابدىق جاساۋ كاسىبىندەگى جەتەكشى ونىمەدىرىلنىڭ، باسىمدىققا يە ونىم-دەرىدىڭ قازىر اتقارىلىپ وتىرعان تەخنىكالىق ولشەمنە جەدەل وزگەرىس نەنگىزۇ، كەمەل-دەندىدىرۇ كەرىەك. ساپا حاۋپىسىزدىگى حاۋىپ - قاتەرىنەن ساقىتاۋ جانە ونى تىزگىندەۋ جۇيە-سىن كەمەلدەندىدىرۇدى مىقتاپ يگەرىپ، اۋىر، ەرەكشە اۋىر ساپا حاۋپىسىزدىگى شىرعاللاڭىدا-

رىنىڭ كومەسىكى قاتەرىن ەرتە بايقاۋ، ەرتە ساقىتاندىرۇ، ازىق - تۇلىك، ەدارى - دارىمەك حاۋپىسىزدىگى سىياقتى كورنەكتى ماسلەلەلەردى ئتۇپىندى باقلاۋ - باسقارۇ، ئتۇپىندى وڭاۋ، قاتاڭ سوققى بەرۇ كەرىەك. ساپا سەنمىدىلىك

(باسى 1 - بەتتە)

كورمەنىڭ العاشقى كۇنى، جۇڭگو (شىنجياڭ) - قازاقىستان ەكونوميكا - ساۋداعا قارجى قوشۇ كەڭسەسى، تانىستىرۇ ئماجىلىسى ئساتىى وتكىزىلدى. شىنجياڭ (يىڭتۇاندى قاتىمىدى) ۋاكىلدەر ۇيرمەسى مەن قازاقىستان جاقى جالپى 36 قارجى قوشۇ سەلبەستىك كەلە-سىمىنە قول قويىپ، كەلىسىم سوممىسى 6 مىلليارد 410 مىللىيون يۇان بولمپ، نەنەركىيا، نەگىزدىك قۇرىلمى قۇرىلىسى، مادەنىيەت - سا-ياحات، اۋىل شارۋاشلىق ونىمەدىرىن وڭدەۋ سىياقتى ەرەكشە باسىمدىققا يە سالالاردى قامتىدى .

تانىستىرۇ ماچىلىسىندە اۆتونومىيالى را-يوندىق ساۋدا سىستەرى مەڭگەرمەسى، شىنجياڭ ئوندىرىس - قۇرىلىس يىڭتۇانىى ساۋدا سىتەرى مەكەمەسى، لىلە قازاق اۆتونومىيا-لى وبلىسى، غۇرىچجى قالاسى، يىڭتۇان 8 - شسى شىجىزى قالاسى سىياقتى جەرلەر اۆتو-نومىيالى رايوننىڭ جانە يىڭتۇاننىڭ ساياسات ورتاسىن، باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارىن ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇ نىساندارىن تانىستىردى، سونداي - اق جۇڭگو — ازىبا - ەۋروپا كورمەسى جانە (جۇڭگو) ازىبا - ەۋرو-پا تاۋار ساۋدا كورمەسى سىياقتىلار جونىندە ۇگت جۇرگىزىپ تانىستىرۇ جاسادى .

شىنجياڭ ساۋدا زات اينالمى (توبى) شەكتى سەرىكتەستىگى قازاقىستانداى ەكى نەنەركىيا كاسپورنىمەن جەكە - جەكە سۇيىتىلغان سىياقتى نىساندارعا قول قويدى، سونداي - اق ۇزاق مەرزىمدىك جۇلگەلىك سەلبەستىك كەلە-سىمىن جاساستى . “كەلەسى قادامدا كەلىسىمدى تىپاناقتاندىرۇدى مىقتى يگەرىمىز” - وسى سە-رىكتەستىكتىڭ نەنەركىيا بولگىنىنىڭ جاۋاپتىسى دىڭ شىجىيە بىلاي دەدى: ورتىزا ازىيانىڭ نەنەركىيا باسىمدىغىنان پايدالانىپ، اناعۇرلم كوپ سەلبەستىككە قول جەتكىزىپ، جىبەك جولى ەكونومىكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون

جۇيەسىن جەدەل كەمەلدەندىرىپ، اقاۋسىز-داندىرىپ، كاسپورنىدارنىڭ ساپا سەنمىدىلە-گىن دارەجەگە، تۇرگە ئېولمپ باقلاۋ - باسە-قارۇدى ئونمىدى اتقارىپ، ۇزدىكتەردى سۇ-بەمەلدەۋ، ناشارلاردى جىزالاۋ تەبىسىن ارتتىرۇ كەرىەك. ماكرولىق جاققان ساپانى باسقارۇ قابىلەتىن ۇزدىكىسىز جوغارىلاتىپ، “ساپالى بولۇدى جوغارى ورنىغا قويۇ، ساپا ارلقى جەڭسىكە جەتۇ” سىندى دامۇ بەتئالە-سىن شىن مانىندە قالىپتاستىرۇ كەرىەك. كاسە-پورنىدارنىڭ تەخنىكادا جاڭالىق اشۇ قابىلەتىن ۇزدىكىسىز جوغارىلاتىپ، جاڭالىق اشۇ جەتسە-تىكتەرىنىڭ ولشەمدەنۇى مەن پىاتەنتتەنۇىن جەبەۋ كەرىەك. ساپا نەگىزدىك قۇرىلمىلارنىڭ قىزمەت وتەۋ قابىلەتىن ۇزدىكىسىز كۇشەيتىپ، جاڭاشا ماتەريال، جەل ەلەكتىر جابدىقتارى، اۋىل شارۋاشلىعى قوسىمشا ونمەدىرى سىياقتى ئتۇپىندى سالالاردى ارقاۋ ەتىپ، ساپا نەگىز-دىك قۇرىلمىلارى ارلقى دەم بەرۇ ارەكتىن ورىستەتۇ كەرىەك. ئتۇپىندى سالالارداعى قىزمەت وتەۋ ساپاسىن جوغارىلاتۇ يىنچەنەريا-لىق تۇپىنچەنەرياسىن كۇش سالا اتقارساپ، “شىنجياڭ ساپاسىن” كۇش سالا قالىپتاستە-رىپ، شىنجياڭنىڭ ايگىلى ماركا خىكاياسىن وي-داعىداي بايانداۋ كەرىەك. كاسپورنىنىڭ تۇلعا-لىق جاۋاپكەرشلىگىن قاتايتىپ، “ساپا باس با-قلاۋشىسىن”، “ساپادا اڭعارلى ادام” باۋلۇدى ۇزدىكىسىز لىككەرىلەتىپ، ساپا دارىندىلار قوسىنە-نىڭ كاسىبتىك ساپاسىن جوغارىلاتۇ كەرىەك .

ئماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: جۇيە-لىك ويلاۋدى بەرىك ورتالىق، قىزمەت تاسە-لىمىندە، ادسىندە جاڭالىق اشىپ، ساپادا قۇاتتى رايون قۇرىلىسى قىزمەتىن قاتماماسىز ەتۇ جۇ-يەسىن اناعۇرلم كەمەلدەندىرىپ، تۇتاس قوب-عامداى كۇشەتدى اتتانىسقا كەلتىرىپ، ساپادا قۇاتتى رايون قۇرىلىسىنا بەلسەنە ات سالد-سىپ، “جەرگىلىكتى ۇكېمەت باس جاۋاپىتى بولاتىن، كاسىپ سالاسىن باسقارۇشى تاراۋلار ئۇز جاۋاپكەرشلىگىن ارقالايتىن، كاسپورنى-دار ئېىرىنىشى جاۋاپتى ادام بولاتىن” جاۋاپ-كەرشلىك جۇيەسىن ورناتىپ، “ۇكېمەت لىگە-رىلەنەتىن، جوغارى مەن تومەن بىرلەسىپ ارەكەتتەنەتىن، كاسپورنىدار رىقتى بولاتىن، قوعام قىپالدىاساتىن” قىزمەت جاعايدىن قالىپ-تاستىرىپ، ساپادا قۇاتتى رايون قۇرىلىسىنىڭ اناعۇرلم جوغارى دەڭگەيدە دامۇىن ۇزدىك-سىز لىككەرىلەتۇ كەرىەك .

چىن ۇيجۇن، ئيۇسۇپجان مامەت ماچە-لىسكە قاتناستى .

قۇرىلىسىنا نىشكەرىلەي ات سالىسىپ، اۆتونومىيالى رايوننىڭ 8 ئىرى كاسىپ سالاسى شوغىرىن دامىتۇعا كۇش قوشۇدى ئۇمىت ەتەمىز .

كورمەنىڭ تۇعرلىق رولىن اناعۇرلم وي-داعىداي ساۋلەلەندىرىپ، شىنجياڭنىڭ سىرتقا ەسك اشۇ جەتسىكتىكتەرىن اناعۇرلم تانىستىرۇ ئۇشىن، وسى جولعى كورمەدە جۇڭگو (شىنجياڭ) - قازاقىستان كاسپورنىدارنىڭ ساۋدانى ئتۇپىلىستىرۇ قىمىلى، شىنجياڭ كورمە اۋماعىن “بۇلتا ارالاۋ”، “جىبەك جولى كىم - كەشەكتىرى” جۇڭگو شىنجياڭىنىڭ اي-گىلى، ساپالى كىيىم - كەشەك ماركالارىن كورسەتۇ قىمىلى، جۇڭگو شىنجياڭىنىڭ ايگىلى، ساپالى ازىق - تۇلكىتەرىن تانىستىرۇ، باعالاۋ قىمىلى، “شىنجياڭ جاقسى جەر” بارغان جەرلەر-دىڭ تاجىاسىن جۇ قىمىلى سىياقتىلار ئېىر ۋاقىتتا سالالارى جانە مادەنىيەت فاكىتورلارى ئىسڭە-رىلىپ، جەرگىلىكتى ورنىنداعى كورمەرىمەندەر-دىڭ قاتناىماسۇ تۇپسىگى مەن باستان كەشىرۇ تۇپسىگى جوغارىلاتاتلادى .

اۆتونومىيالى رايوندىق ساۋدا سىستەرى مەڭگەرمەسى پارتىيا باسىشلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى، شىنجياڭ خالىقارالىق كورمە سىتەرى مەكەمەسى پارتىيا باسىشلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجىبى جۇ خىشياڭ مىنانى ئېىلدىردى؛ وسى جولعى كورمەدە تۇغۇشى رەت جۇڭگو شىنجياڭ قارجى قوشۇ سەلبەستىك كورمە اۋما-عى قۇرىلدى، ۋاكىلدەر ۇيرمەسىنىڭ كورمە سانى، كورمەگە، ماچىلىسكە قاتناىنقان ادامە-داردىڭ سانى جانە كورمە مازمۇندارىنا ساپا-تىن كاسىپ سالالارنىڭ سانى تارىختاعى ەك جوغارى دەڭگەيىگە جەتتى. جىبەك جولى ەكو-نومىكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسە-نىڭ تىلگ ورايىن شىنباي يگەرىپ، سىرتقى ساۋدا كاسپورنىدارنىنىڭ بازار ئورىسىن اشىپ، اناعۇرلم ويداعىداي “سىرتقا شىغۇىنا” كومەك-تەسەمىز .